

BETTINA WILPERT

KAR SE NAM NE DOGAJA

PREVOD

Alenka Činč | Barbara Krivec
Dominika Tomanovič | Irena Smodiš
Luka Šintler Povše | Martin Lah
Tajda Liplin Šerbetar | Urban Šrimpf

Roman je rezultat projekta
Kolektivno prevajanje,
ki je potekal pod okriljem
Goethe-Instituta Ljubljana.

A

Da je bilo maja in da se je predstavil kot *Joni*, čeprav ga ni nikoli tako klicala in ga tako ni klical niti nihče drug. Mogoče je narobe slišala, reče Anna. Na videz ga je že poznala – Leipzig ni tako velik. Menda je bil torek ali sreda, vsekakor med tednom.

Anna pripoveduje, da je tistega dne, ko je spoznala Jonasa, s Hannesom sedela na stopnicah univerzitetne knjižnice Albertina. Šla sta na cigareto – ne prvo tisti dan, mogoče tretjo. Bilo je pozno dopoldne in imela je mačka. Prejšnji večer je do petih delala v Lindentalu, lokalu v zahodnem delu mesta. Igral je bend z Dunaja in s fanti je spila nekaj vodk. Ko se je pozneje s kolesom peljala domov skozi park Clare Zetkin, je sonce ravno vzhajalo, ptički so žvrgoleli, bilo ji je všeč. Bilo je prvič v tem poletju, da je prebedela celo noč in dočkala sončni vzhod, enega svojih najljubših trenutkov. V parku ni srečala nikogar, šele na Karli, cesti Karla Liebknechta, je videla ljudi, ki so bili že budni in so morali v službo, morda zdravniki ali peki.

Zbudila se je, ko je njena sostanovalka Verena zapustila stanovanje (okrog devetih) in ni mogla več zaspasti. Ker ni imela pametnejšega dela, je šla v knjižnico, kjer je srečala Hannesa. Kot ponavadi je bil tam že od osmih

zjutraj, napisal dve strani in izbrisal tri. Ko je prispela, sta šla na prvo cigareto. Pogovarjala sta se o njegovi seminarski nalogi – takrat je še pisal o spominu na nacional-socializem v Nemški demokratični republiki na primeru učbenikov. Anna se tega dobro spominja, saj je Hannes seminarsko pisal skoraj pol leta, čeprav naj bi bila dolga le petnajst strani. V nekaj se je zapičil, prebral preveč gradiva in ni mogel urediti svojih misli. Anna mu je poskušala pomagati – popravljanje besedil ji je šlo dobro od rok – ampak je ni poslušal in naloga je namesto boljša postajala vse slabša.

Anna je torej na dan, ko je spoznala Jonasa, na stopnicah Albertine govorila o Hannesovi seminarski nalogi. Ni zajtrkovala, njen želodec je bil občutljiv zaradi vodke, ki jo je pila prejšnjo noč, kava in cigareti pa stanja niso ravno izboljšali. Jonasa je opazila, ko je iz knjižnice pristopil k njima in vprašal, ali si lahko zvije cigareto. Brez besed mu je ponudila tobak. Mislila je, da se bo obrnil stran in kadil sam, nato pa sta se s Hannesom srčno pozdravila in drug drugega z dlanjo lopnila po hrbtu. Opravljala sta nekoga, ki ga Anna ni poznala, se smejala interni šali, obujala spomine na popivanje. Anna je bila zmedena – od kod Hannes pozna tega tipa? Okoliščine sta ji hitro pojasnila: pred kratkim sta se udeležila spominskega obiska nekdanjega koncentracijskega taborišča Buchenwald in veliko časa preživela skupaj. Pogovarjala sta se o predavanju, ki sta ga tam poslušala, in med njima se je vnela diskusija. Anna je kadila in ju ni poslušala. Ko ji je debata postala preneumna, v želodcu pa slabo – strah jo je bilo, da se ji bo kajenje na tešče kmalu maščevalo – je vztrajala, da grejo v menzo, čeprav je bilo še zgodaj. Ob tej uri je bila izbira večja in hrana bolj sveža. Na poti so srečali Uli, Hannesovo znanko, in vsi štirje so šli skupaj jest. Anna se ne spomni več, o čem točno so se pogovarjali. Spomini na

menzo so bili zabrisani, saj je takrat skoraj vsak dan jedla tam, pogosto s Hannesom in z Uli. Z Jonasom se ni veliko pogovarjala, vsi so govorili, drug drugega prekinjali in niso zares poslušali, kaj kdo pravi, verjetno so se pogovarjali o načrtih, kako bodo preživeli vikend, o seminarskih ali svetovnem prvenstvu v nogometu.

Jonas pravi, da je bilo junija. Anno je prvič srečal na ogledu tekme svetovnega prvenstva v nogometu. Ja, mogoče Nemčija – Portugalska, ni tako pozorno spremljal. Da je bil ponedeljek in da je pravzaprav hotel cel dan preživeti v knjižnici in delati na disertaciji – običajno je bil zvečer bolj zbran kakor zjutraj. Toda mobitela si ni dal na tiho, Hannes ga je poklical in vprašal, ali ne bi z njimi gledal nogometa. Hannesa sicer še ni poznal dolgo, šele od ekskurzije, toda imel je občutek, da se je med njima razvilo prijateljstvo. Popivanje povezuje.

Po klicu se Jonas ni več mogel zbrati, zato se je s kolesom odpeljal do pivskega vrta v četrti Connewitz. Nikoli še ni bil na javnem ogledu tekme. Za nogomet se ni zares zanimal, tudi za svetovno prvenstvo ne. Tekma se je začela zgodaj zvečer in tudi po tekmi bi se lahko vrnil v knjižnico.

Da se mu je Anna zdela znana, reče. Ni vedel, od kod, verjetno je bila eden od teh knjižničnih obrazov, ki jih poznaš na videz. Prišla je za njim in poleg njega je bilo še eno prosto mesto.

Bila je ena tistih, ki se nad vsem pritožujejo. To mu je bilo všeč – ni maral ljudi, ki se jim zdi vse dobro in imajo vse radi. Ko se je usedla, je začela takoj nergati zaradi nogometa in nemške reprezentance in menila, da bi pravzaprav morali reči *svetovno prvenstvo v nogometu za moške*, saj obstaja tudi svetovno prvenstvo v nogometu za ženske.

Z Anno se je dalo dobro razpravljati, vztrajala je pri svojem in mnenja ni spremenila kar tako, ker bi bilo pač bolj prijetno. Jonasu se sicer ni zdelo, da bi morali reči *svetovno prvenstvo v nogometu za moške*, se je pa raje pogovarjal z njo, kakor da bi sledil igri. Upam, da Nemčija izgubi, je rekla. Zmedla ga je, za polovico njenih pripomb ni bil prepričan, kako so mišljene. Vprašal jo je, zakaj gleda tekmo, če hoče, da Nemčija izgubi. Nagnila se je k njemu in mu prišepnila, da nima pametnejšega dela, njena izmena v Lindentalu se začne šele ob devetih.

Anna je Jonasu razložila, da se je zadnje mesece veliko družila s Hannesom in da tega ne misli spremeniti samo zaradi svetovnega prvenstva. Da se ne misli odreči prijateljem. Da se tudi Jonas ne zdi preveč zainteresiran za tekmo. Zakaj je tu? Všeč ji je bilo, da ga je bilo tako lahko ujeziti, odzval se je že na najmanjše zbadljivke. Priznal je, da razmišlja podobno kot ona. Da nima boljšega dela in da pivu na pivskem vrtu težko nasprotuješ.

Imela je občutek, da je ne mara. Deloval je arogantno, toda aroganca je večinoma le obrambni ščit sramežljivih oseb. Ne spomni se, kako se je tekma končala. Najbrž je zmagala Nemčija, navsezadnje je vedela, kdo je na koncu postal svetovni prvak. Po tekmi ni dolgo ostala, morala je v Lindental. Večer tam je bil miren, ob ponedeljkih nikoli ni bilo veliko prometa.

Naslednjič sta se srečala nekaj dni pozneje, spet po naključju. Gotovo je bil petek ali sobota – to je Jonas vedel, ker je bilo v knjižnici zatišje, in če ga ne bi bilo, se najbrž ne bi srečala. Jonas je hotel na svež zrak, si privoščiti odmor, eno pokaditi. Anna je stala v avli pred velikimi stonpicami, ki vodijo do veličastnega stebrišča. Delovala je izgubljeno, videti je bilo, kot da stoji tam že kar nekaj časa.

Ni vedela, kaj naj s seboj. To poletje se ji je to pogosto dogajalo. Mogoče je bilo krivo to, da je pravkar zaključila študij; eno življenjsko obdobje se je končalo, drugo se še ni začelo. Napisala je šele dve prošnji – sovražila je pisanje prošenj in pravzaprav ni imela nobene volje do dela. Štipendijo bo prejemala še nekaj mesecev, do konca septembra, ko se konča semester. Do takrat si bo morala najti službo, pravo službo, in trenutno ni imela boljšega dela, kot da nekaj malega zasluži v Lindentalu. Prej ali slej bo našla službo tolmačke, mogoče v Berlinu ali v kakšnem drugem mestu. V Leipzigu je bilo stanje na trgu dela slabo. Prej si je vedno želela delati za Združene narode na Dunaju in dolgo si je prizadevala, da bi tam opravljala prakso, a se nikoli ni izšlo, potem pa niti ni bila več prepričana, ali je to res to, kar si želi.

Poleti se je s sostanovalko preselila v četrto Connewitz. Poznali sta se prek prijatelja, dobro sta se razumeli, a sta se le redko videli. Internet v stanovanju takrat že tri tedne ni delal. Pogodba je bila še vedno vezana na prejšnjega sostanovalca, ponudnik pa ga, kot se rado zgodi, ni uspel prepisati nanjo, ne da bi pri tem trpel internet. Da je šla v knjižnico, ker je hotela brskati po internetu, pravi Anna.

Na tem mestu jo prvič prekinem: Zakaj v soboto zvečer? Ni imela drugih načrtov? Ni se spomnila. Najbrž večine prijateljev ni bilo v Leipzigu in ni hotela čepeti sama doma in brati knjige.

Najprej ji ni bilo do tega, da bi srečala Jonasa. Kar nenkrat se ji je zdelo, da je povsod. Če mi je poznan ta občutek, vpraša Anna, ko ti neka oseba ni niti zares simpatična niti nesimpatična. Prav tako ni racionalnega razloga, zakaj ti oseba ne bi bila všeč, najbrž imata celo kaj skupnega in podobne interese. Hkrati jo je tudi fasciniral, pravi; ne nujno v pozitivnem smislu, predvsem je bila radovedna, želela je vedeti, kakšen človek je. Ne, navdušenja pa ni bilo.

Ja, zdelo se ji je, da je dobro videti, toda ni se ji zdel privlačen. Všeč ji je bila njegova brada – in očala. Bil je eden od teh kvazi intelektualcev; in čeprav ji je bil ta stil všeč, jo je obenem odbijal, ta poza: študiral sem, tako zelo sem pameten.

Ni bila grda. Toda ko jo je videl, tudi ni pomislil: Vau. To se mu je zgodilo redko. Seveda, ženske so se mu pogosto zdele lepe, ampak to še ni pomenilo, da so ga zamikale. Podobno se mu je zdelo za moške: tudi njihovo lepoto je zlahka prepoznal. Sezulo pa ga je redko. V življenju se je zaljubil le v dve ženski in ena od njiju ga je pravkar pustila – po sedmih letih. Ni bilo tako hudo, konec zveze je bil pritajen dolgotrajen postopek, od takrat se je počutil kot v mehurčku in poskušal se je zamotiti, predvsem z disertacijo.

Avanture za eno noč ga niso zanimale in tega prej nikoli ni počel.

Po stopnicah se je spustil proti izhodu, ni je nameraval pozdraviti. Ravnokar je prebral teoretsko besedilo za disertacijo in še kar je bil zatopljen v misli, toda stala je sredi avle, ni imel druge izbire, kot da gre mimo nje in jo pozdravi. Samo pokimal je.

Ni se ustavil, hitro je šel proti izhodu. Zunaj se je že malo shladilo. Razmišljal je, ali bi šel po pulover, a je iz lenobe obstal – tudi, ker bi sicer spet moral mimo Anne. Sam je stal pred Albertino, in ko je Anna prišla ven, je bilo očitno, da ga bo ogovorila.

Najbrž je izjavila nekaj bednega v smislu: In, danes pa ne gledaš fuzbala? Nimaš v soboto zvečer bolj pametnega dela, kot da sediš v knjižnici? Vsekakor mu je rekla nekaj provokativnega in mu pomežiknila.

Da sovraži ljudi, ki mežikajo, reče Jonas, in prikimam mu. Spomni ga na učitelja latinščine iz sedmega razreda, ki je tudi vedno mežikal in spraševal: Kateri sklon? Dativ ali akuzativ? In Jonasu je bilo zoprno, ker učitelj ni pomežiknil nikomur drugemu v razredu in širile so se govorce, da je gej.

Jonas je ignoriral Annino poceni šalo o nogometu, jo prosil za vžigalnik, potegnila ga je iz žepa in si tudi sama zvila cigareto. S čim se trenutno ukvarja?

Vsak dan je bilo drugače. Kakšen dan je rad govoril o doktorski nalogi, kdaj drugič pa je odreagirал razdraženo, ko so ga ljudje spraševali po njej – večinoma takrat, ko mu ni šlo dobro. Kmalu bo minilo eno leto, odkar je začel. Bil je v zaostanku, še vedno v raziskovalni fazi: primarno literaturo je že prebral, le sekundarna mu je povzročala preglavice. Pri temi moškosti predvsem Connell, a konec koncev so bile to le osnove. Trenutno se je izgubljal pri vprašanju prostora, ni našel prave teorije in obtičal je pri prebiranju antologij na temo *prostor v literaturi*.

Piše doktorat o ukrajinski pop literaturi. Nasmehnila se je, a mu ni takoj povedala, zakaj. Jurij Andruhovič in Serhij Žadan? Zadela je in namuznila se je ob njegovem začudenem obrazu. Ni bilo težko uganiti, bila sta najbrž najbolj znana sodobna ukrajinska pisatelja. Seveda obstajajo tudi drugi, toda ti bodisi niso bili prevedeni ali pa niso tako široko sprejeti. Poleg tega je sklepal, da nekdo, kot je Jonas, skoraj ne bere literature, ki so jo napisale ženske.

Če ju pozna? Ja, seveda, prebrala je sicer samo nekaj od Andruhoviča, tako je – *Moskoviado*. Ja, zanimivo, toda ni je prepričalo, preveč šovinistično.

Kolikokrat je to že slišal. Ljudje, ki nimajo pojma o literarni vedi, ki glavni lik zamenjujejo z avtorjem in samo tematiziranje seksizma z njegovo reprodukcijo. Razpravljala sta o knjigi, sprva ga je bilo strah, da se bo vzdušje pokvarilo in postalo agresivno, toda oba sta ostala sorazmerno stvarna.

Kaj študira? Je študirala, ga je popravila. Vedela je, da so ji ljudje pogosto pripisovali manj let, kot jih je dejansko imela. Da mislijo, da je stara 21 ali 22, čeprav šteje 27 let in jih bo letos dopolnila 28. Prevodoslovje, ruščina in španščina. To ga je vidno očaralo. Na kakšen način je povezana z Rusijo? Z Rusijo ni neposredno povezana, ampak je rojena v Ukrajini, njena družina je v začetku devetdesetih prišla v Nemčijo. Ne, ne kvotni begunci. Ruski Nemci.

Anni je povedal, da je bil dvakrat dlje časa v Ukrajini, v Lvivu in Kijevu.

Veselilo jo je, da je rekel Lviv in ni uporabil nemške besede Lemberg in da je ni spraševal, zakaj je kot ruska Nemka prišla iz Ukrajine. Ljudje so večinoma mislili, da je iz Rusije, toda ruski Nemci so pač živeli tudi v Ukrajini. Mogoče je bil to trenutek, ko je njeno navdušenje nad njim postalo konkretnejše in ji je postal simpatičen.

Seveda pozna Vinico! – Julia, dobra prijateljica, ki jo je spoznal v Lvivu, je iz tega mesta, in večkrat je bil na kosilu pri njeni družini. Nekaj časa je mislil, da je Julia zaljubljena vanj, tudi njegova punca je to mislila, no, bivša punca, se popravi.

Vinica, mesto z znamenitim vodometa, je rekel, in oba sta se zasmejala. Vodometa ni nikdar videl – vmes je že mislil, da so si ga meščani izmislili, dokler se ni izkazalo,

da je bil v mestu vedno ob napačnem času: pozimi, ko so ga izklopili. Malce smešno pa je vseeno bilo, da je bil vodometa, ki vodo iz reke brizga nekaj metrov v zrak, najslavnejša znamenitost Vinice. Turisti tukaj niso imeli kaj videti; toda mesto se mu je zdelo prijetno, ni bilo tako veliko in hrupno kot Kijev. Všeč so mu bili reka, parki, tramvaj iz Züricha, ki je vozil po mestu z reklamami za züriško operno hišo.

V Vinici ni bila velikokrat; mesta se iz otroštva skoraj ni spomnila, odselila se je, ko je imela štiri leta, in spominjala se je predvsem stanovanja starih staršev, ki so pozneje prišli za njimi. Kadar je družina zdaj šla v Ukrajino, je obiskala samo Lviv, tam stanuje teta. Anna Vinice ni ohranila v dobrem spominu, mesto se ji je zdelo dolgočasno in turobno – ne tako kot Lviv, za katerega si je lahko predstavljala, da bi tam nekoč živela dlje časa, ker je imela mesto z zavitimimi uličicami rada; in čeprav je bilo na stotine kilometrov oddaljeno od Črnega morja, je imelo južnjaški šarm in Anna je za vsakim vogalom pričakovala morje. Lviv – mesto *zabrisanih meja*, ki bi s secesijskimi stavbami in modernimi lokali lahko bilo tudi nekje na Poljskem, Češkem ali v Avstriji.

Njegovo prostovoljsko leto po maturi. Čeprav so ocenili, da je nesposoben za služenje vojaškega roka, ker je tako slabo videl (in zaradi teže, toda tega ji ni povedal, mi zaupa), ni hotel takoj po šoli začeti s študijem. Ni vedel, kateri program, zato je šel v Lviv in nekdanjim prisilnim delavkam in delavcem iz časa nacionalsocializma pomagal pri vsakdanjem življenju. Zaradi tega leta v Ukrajini se je odločil za vzhodnoslovanske študije. Leipzig, ker je hotel stran od Frankfurta; Berlin je bil zanj preveč hipsterski, vzhodna Nemčija je bila nekako drugačna.

Če ima kakšne načrte za danes zvečer? Najprej se je hotela zlagati, si nekaj izmisliti, prijateljev parti, ki ga ne sme zamuditi, ampak slabo je lagala in gotovo bi opazil. Povedala je po resnici: Nič. Pa ti?

Ni imela občutka, da ima kaj za bregom. Vprašanje o večernih načrtih ni bilo mišljeno tako neposredno: Bi skupaj kaj počela? Bolj je bilo floskula – nekaj, kar rečeš, ko nihče več ne ve, kaj bi še rekel.

Lahko, da jo je vprašal nekaj takega. Saj je vendar čisto normalno, da vprašaš nekaj takega. Vprašanje ni bilo mišljeno kot predlog, da bi skupaj preživela večer. Tudi sam je bil presenečen nad tem, kako se je večer končal.

Tudi on ni imel konkretnih načrtov, želel je nadaljevati s pisanjem disertacije, toda bilo je vedno bolj pozno in nič ne pomaga, če samo buljiš v tekst in ga ne bereš, ker ti manjka koncentracije.

Postopoma ga je začela vedno bolj privlačiti. Morda zato, ker je bila iz Ukrajine, toda ni se hotel omejiti na to, ni hotel, da bi zvenel kot rasist. Lepo je bilo, da sta imela nekaj skupnega – povrh vsega še temo, o kateri se je lahko pogovarjal le z redkimi. Tudi med študijem ni spoznal veliko z Ukrajino povezanih ljudi, večina je izkušnje v tujini nabirala v Rusiji, Belorusiji ali nenavadnih državah, kot je Kirgizistan. Tistih nekaj študentov, ki so nekoč bili v Ukrajini, ni maral. Toda to je veljalo za večino ljudi. Predvsem zdaj, po vsem, kar se je zgodilo, pripomni zagrenjeno.

Da sta drug drugemu pripovedovala zgodbe o Lvivu, o barih, v katerih sta popivala. Ja, v baru na koncu Virmenske ulice, ki od zunaj ni bil videti kot bar, zato je tja zašlo le malo turistov, vhodna vrata so vodila naravnost v klet.

Ker sta veliko govorila o alkoholu, sta enostavno morala piti. V bližini Albertine ni bilo nobenega nočnega

minimarketa, supermarket pa ni bil več odprt. Sprehodila sta se po Karli, si na trgu Südplatz kupila malo vodko in šla v smeri parka Clare Zetkin.

Da sta se usedla na most, bila je že tema. Ne na most Sachsenbrücke, na katerem se je dobivalo veliko ljudi, na drugega, manjšega, ob hipodromu. Bila sta edina na njem, včasih se je mimo pripeljal kak kolesar, in če je bil brez luči, sta se ga ustrašila.

In faza Dostojevskega! Da je pri šestnajstih prebrala vse knjige, eno za drugo: najprej *Zločin in kazen*, nato *Brate Karamazove*, *Idiota*, *Bese* – na tem mestu jo je prekinil in običajno je sovražila, če so jo tipi prekinjali in ji nekaj pojasnjevali; mogoče je bila kriva vodka, da mu je pustila govoriti.

Besi? Zločin in kazen? Je prebrala nove prevode Svetlane Geier? Sta veliko bliže izvornikoma.

Simpatija, ki jo začela razvijati do njega, je spet izginjala. Očitno je bil tiste sorte: vse vem bolje, klasičen picajzelj.

Morda pa, ko je ona brala, teh novih prevodov še ni bilo, mu je odvrnila.

Da je prepričan, da so novi prevodi izšli po letu 2000 – koliko je stara? 27. In on? Le eno leto starejši od nje in skoraj z doktorskim nazivom v žepu. Postala je slabe volje.

Tega se je še zelo dobro spominjal: kako je te knjige dobil od mame za 17. rojstni dan in jih prebral eno za drugo, tako kot ona, Anna.

Ni mogla biti dolgo jezna nanj.

In faza s pipo! V šolo je hodil s pipo in med odmorom sam stal v kotu dvorišča ob cvetličnih gredah in bral. In

pipa je bila seveda veliko premočna zanj, najstnika. Med glavnim odmorom, ki je trajal 20 minut, si je upal samo dvakrat potegniti, nato pa je moral zadušiti kašelj – sicer bi se osmešil. Ko je zvonilo ob začetku naslednje ure in so drugi učenci že hiteli proti učilnici, je pospravil pipo, hitro prižgal cigareto in jo na dušek pokadil, da je potešil svojo odvisnost od nikotina.

Temu se je seveda morala nasmejati. Ko si ga je predstavljala kot čudaka, ki so ga drugi dijaki zafrkavali in ki je imel samo enega prijatelja, s katerim se pravzaprav nista razumela, nista imela nič skupnega – samo njuna neprijetna ljubljenost ju je pobratila. Bil je eden tistih posebnežev, ki imajo prvo punco v začetku dvajsetih in takrat se spremeni tudi njihov imidž. Zahvaljujoč istim lastnostim, zaradi katerih je bil prej označen za čudaka, je med študijem – humanistike – postal kul, predvsem, ker je bilo na njegovi študijski smeri zelo malo fantov.

In seveda Sorokin. Katja Petrowskaja se mu je zdela preveč sentimentalna.

Napadel je njeno Katjo Petrowskajo? Oboževala je njeno knjigo. Našla se je v iskanju družinskih korenin v Ukrajini, toda on, Jonas, bel nemški moški tega najbrž ne more razumeti. Seveda je oboževal Sorokina. Ni mu povedala, da se ji zdi pornografski, vulgaren in gnusen.

Veselilo ga je, da se je z njo lahko pogovarjal o literaturi. Njegovi prijatelji so študirali filozofijo ali sociologijo in so zdaj, potem ko so ugotovili, da kot humanisti v Leipzigu ne bodo našli službe, obupano razmišljali, da bi postali učitelji. Brali so samo teorijo, nič književnosti. Včasih je imel celo občutek, da jo prezirajo. Pri književnosti mu je

bilo vseč prav to, česar njegovi prijatelji niso marali: da nisi mogel izpeljati jasnih tez. Nasploh ne moreš ubesediti, kaj se v osebi spremeni, ko prebere dobro knjigo. Jonas pravi, da bi bil danes drug človek, če v mladosti ne bi prebral toliko knjig.

Ja, da se rada pogovarja o književnosti. Toda Jonas je hitro zapadel v teorijo, vsako knjigo je moral interpretirati in jo postaviti v postmodernistični kontekst, tega se ji ni dalo. Poleg tega se je pogovor z njim postopoma izrodil v golo postavljanje z imeni.

Da sta nazdravila na literaturo, rusko! In ukrajinsko! In nasploh – na literaturo!

Da se je hitro napila, le nekaj kratkih je bilo dovolj, ker ni večerjala. Da je od nekod pričaral še eno vodko, čeprav je bila prepričana, da sta v nočnem minimarketu kupila le eno. Ne, pila je prostovoljno.

Da je ni hotel napiti, reče Jonas. Bil je popolnoma navađen poletni večer v Leipzigu, ko se ni dogajalo prav veliko, zato sta pila. Da je bil to njen predlog. Odkar se je razšel z Liso, ni spal z nikomer. Da se na mostu ni še nič zgodilo.

V nekem trenutku je rekla, da je lačna, in on je dejal, da ne živi daleč stran in da ima doma še nekaj hrane. Predlagala je, da gresta do njega. Ne, ničesar ni načrtovala, reče Anna. Nič takšnega se ji ni zdelo.

Res ni stanoval daleč od parka, na ulici Arthurja Hoffmanna.

B

Anni je bila okolica dobro znana, stanovala je v bližini, nje-
no prvo stanovanje v Leipzigu je bilo na trgu Körnerplatz.
Tam je spoznala Hannesa, saj jo je, kot je sam rekel, izbral
na kastingu za sostanovalko. Tam sta stanovala skoraj tri
leta, dokler niso zvišali najemnine. Od takrat je živela v
štirih različnih stanovanjih in njenim prijateljem se poča-
si ni več ljubilo pomagati pri selitvah: vsako leto ena. Štiri
stanovanja, štirje predeli mesta: Südvorstadt, Schleußig,
vzhod, zdaj pa Connewitz. Ja, Connewitz ni slab, ampak
najraje bi stanovala na zahodu. Tam je stanovalo največ
njenih prijateljev, ampak z avdicijami v tem delu mesta ni
imela sreče.

Da je Jonasovo stanovanje že dolgo čakalo na celovito
obnovo. Okna so sicer zamenjali, peči pa si sostanovalec
nista pustila vzeti, hišno upravo sta bombardirala s pismi
in s tem zavlačevala prenovo.

Moma ni bilo doma, ko sta prišla. Jonas je bil vesel –
če bi zagledal Anno, bi samo čudno pogledal. Vedel je, da
Momo pogreša Liso, v stanovanju je skrbela za ravnovesje.

V kuhinji sta pila naprej. Doma je imel ukrajinsko vodko z zadnjega potovanja. Ja, eno je vodilo k drugemu. Anna se ne spomni prav dobro – le, da je bilo *klasično*, z malo dinamike. Bila sta precej pijana. Da je bila spodaj in da je hitro minilo. Da prvi seks z neko osebo ni nikoli dober. Potem sta zaspala.

Jonas se spominja predvsem zadeve s kondomom. Ker mu je bilo tako nerodno. Običajno je hranil eno škatlo pod posteljo, ta dobre, tanke, tiste, s katerimi več čutiš. A ko je segel pod posteljo, ni našel ničesar. Sovražil je trenutek, ko moraš vprašati: A grem po kondom? Vstal je, prebrskal denarnico, našel ni ničesar. Moral je iz sobe v kopalnico, ker se je spomnil, da je tam videl Momove kondome. Našel jih je in potem je šlo hitro, čeprav je bila predigra prekinjena. Spolni odnos je bil v redu. Zanj je bilo spati z žensko, ki ni Lisa, nekaj novega. Anna je bila vitkejša, imela je manjše prsi in zalotil se je, kako je na njej poskušal izvesti gibe in prijeme, ki jih je naštudiral v vseh teh letih, toda ni delovalo, navsezadnje ni mogla vedeti, kateri položaji so mu najljubši. Poleg tega je bil precej pijan.

Ja, zadeva s kondomom. Ni se ji zdelo nič hudega, bilo ji je všeč in zdelo se ji je simpatično, da mu je tako nerodno. Prednost kondoma pri spolnem odnosu (poleg tega, da ne zanosiš in ne stakneš spolno prenosljivih bolezni): o tem se je treba pogovarjati. Sprejeti je treba dogovor. Imaš možnost reči ne, ko druga oseba vpraša: A grem po kondom?

Naslednje jutro je bilo neprijetno. Spala je slabo, ni bila vajena ležati z nekom v postelji in ponoči se je večkrat stisnil k njej v žličko.

Bila je zmačkana. Hitro je vstala, si izmislila izgovor: sostanovalki mora pri nečem pomagati. Na vsak

način se je hotela izogniti zajtrku z njim, čeprav ji ga je ponudil – iz vljudnosti.

Lepo je bilo spet spati ob nekom. Odkar sta se z Liso razšla, je pogrešal predvsem stiskanje, toplo telo drugega. Zdelo se mu je, da Anni ni do tega, in odleglo mu je, da je zjutraj takoj šla domov, spal je lahko naprej. Prihranila jima je neprijeten zajtrk.

Da si glede tega ni preveč razbijala glave. Ni hotela zveze, ni bila zaljubljena. Tako se je pač poklopilo. Vesela je bila, da je spet seksala, čeprav ni bilo ravno dobro – to je potrebovala, za svoj ego. Najdaljše obdobje brez seksa, ki se ga spomni, je bilo v prvem letniku faksa: v novi situaciji se je najprej morala znajti in glede marsičesa je bila še negotova. Negotovi ljudje niso zares privlačni. To je ugotovila po vsem, kar se je v zadnjem letu zgodilo. Ko je bila Anna s sabo zadovoljna, je opazila, kako so jo ljudje gledali, tako moški kot ženske. Ko se ni počutila dobro, za ljudi ni obstajala. To jo je prizadelo.

Spominja se, da se je po noči pri Jonasu dobre volje z MP3-predvajalnikom sprehajala domov – njeno kolo je bilo še vedno pred knjižnico – poslušala je Future Islands in si mislila: To, seksala sem! Zadnjič je bilo pred približno tremi meseci, po treh mesecih je bila že na meji. Dlje brez seksa res ne gre. Pred tem je imela afero z bivšim sošolcem – sprva je še mislila, da je mogoče zaljubljena, a ji je hitro začel presedati.

Jonas o Anni ni več kaj dosti razmišljal, ni bil zaljubljen. Z njo se je le zamotil, da bi lažje prebolel bivšo. Seksa ni pogrešal. Pogrešal je bližino in Liso kot osebo. Zaupnost. Ni se mu dalo začeti ničesar novega. Spolni odnos z Anno je bil lepa sprememba, zadnje tedne se z nikomer ni kaj

dosti družil. Po koncu zveze se je moral spet navaditi na to, da je sam. Odkar ga je Lisa pustila, ni več kuhal. Kuhanje je bilo nekaj njunega. Zdaj mu je postalo slabo ob misli na to, da bi kuhal sam, in je raje šel v menzo ali pa si kupil zamrznjeno pico. Z Momom ni hotel kuhati. Momo je jedel predvsem meso, sam pa je bil že skoraj deset let vegetarijanec.

Da sta se po nekaj dneh spet srečala na ogledu nogometne tekme. Anna ne ve več, kaj je počela medtem. Spomini na to poletje so bili megleni. Verjetno je delala v Lindentalu, šla do jezera ali mogoče v Albertino. Spomni se, da v stanovanju dolgo nista imeli interneta, zato je brala več kot običajno, ni vedela, kaj naj s sabo.

Na tekmi med Alžirijo in Rusijo. Točno ve, saj je s Hannesom ta večer debatiral o sporu med Rusijo in Ukrajino – tekma je bila povod. Govorila sta tudi o Franciji kot kolonialni sili in vlekla vzporednice z rusko imperialno samopodobo. Anna je prišla pozneje, po začetnem žvižgu.

Anna ne ve več, katero tekmo so gledali. Mogoče Nemčija – Belgija? Kot vedno je prišla prepozno. Nikoli ji ni uspelo priti točno in vedno znova se je jezila nase. Še v službo je zamujala, ampak na srečo je bil njen šef razumevajoč in stranke so redko že točno ob osmih stale pred vrati. Potrebovala je celo večnost, da se je stuširala in uredila ali se odtrgala od računalnika.

Sprva je sedela pri Hannesu in se dolgočasila ob tekmi, v bistvu je hotela samo piti pivo in klepetati. Želela se je pogovarjati s Hannesom, ki pa se je čez čas razburil – hotel je gledati tekmo. Zato se je presedla k Jonasi, vedela je, da tudi njega šport ne zanima.

Tudi z Anno je debatiral o sporu med Rusijo in Ukrajino, natančneje: o Majdanu. Kdo so bili tisti, ki so med vstajo streljali na množico. So bili Rusi, ukrajinski naciji ali Američani? Z Anno sta si bila enotna, da niso streljali Američani, to je bila kvečjemu teorija zarote, za drugi dve teoriji pa je bilo dovolj argumentov za in proti.

Po tekmi je hotel takoj domov, naslednji dan je name-raval zgodaj v knjižnico.

Tega od nje ne bi pričakoval.

Da se ji je njegova reakcija zdela totalno bedna. Kot da bi bila najstnica in ne odrasla ženska! Česa takega ji ni rekel še noben tip!

Medtem ko je Jonas zaklepal kolo, prijatelji pa so bili dovolj daleč, da ju niso slišali, ga je Anna vprašala, ali bi šla do nje, ne živi daleč stran.

Tako neposredno ga tega še nihče ni vprašal. Tudi posredno ne. Navsezadnje je imel vedno punco in ga druge ženske niso kaj dosti zanimale. Šok, ta beseda še najbolje opiše njegovo stanje.

Da je lahko razumela njegov prvi odziv, drugega pa ne. Enostaven ,ne‘ bi bil dovolj, on pa je zagnal cel cirkus. Jasno je bilo, kaj je njeno vprašanje pomenilo, samo seks, nič več. Nobenih pričakovanj ni imela, hotela je le nezapleteno afero. S tipom, ki ni neumen in ni jebač, s tipom, s katerim se lahko pogovarja in zabava. Nobene zveze, nobene odgovornosti, nobenih dolžnosti. Kako se je zmotila.

Sprejela je njegov ne, ni se mu hotela vsiljevati. In potem je sledil ta *am, Anna*.

Zdelo se mu je, da bi bilo nekatere stvari dobro razčistiti. Zveza ga ne zanima, ji je razložil. Njegovo ravnanje se mu je zdelo fer. Lažno upanje nikomur ne koristi.

Blebetal je nekaj v smislu, da je ravno na sveže brez punce in še ni pripravljen na karkoli novega. Kako je lahko to mislil o njej? Mu je dajala napačne signale in ni opazila? Samo spati je hotela z njim – in nič več!

Oddahnil si je. V tednu po tem, ko se je zgodilo, ga je bilo ves čas strah, da jo bo srečal v knjižnici, in predstavljal si je, kakšne izgovore si bo izmišljeval, da mu ne bo treba govoriti z njo. Na srečo se njuni poti nista križali.

Njegove razlage je niso ganile, rekla je samo adijo in se naslednji teden izogibala Albertini. Ampak vse poti v Leipzigu se prej ali slej spet križajo.